

Jazykové a slohové jevy shrnutí

Zestručňování, kondenzace textu, standardizace, subjektivita

Shrnutí

Text shrnutí

- je **standardizován** (má ustálené jazykové prostředky)
- často obsahuje **stereotypní vyjádření**
- autor volí z určitého **repertoáru** (seznamu) **různých prostředků**
- abstrakty z oblasti **přírodních a lékařských věd** jsou koncipovány podle jistých mezinárodních norem – **vysoká míra standardizace**
- abstrakty z oblasti **společenských a humanitních věd** – **poměrná volnost**

Začátek shrnutí

- ▶ začíná se **substantivním výrazem**:

tento článek...

tento příspěvek ...

tento referát...

tato esej...

tato práce....

tato studie..

► pokračuje **slovesy** a **frázemi**:

zabývá se...

pojednává o...

zkoumá...

zjišťuje...

analyzuje...

hodnotí...

všímá si...

usiluje o...

polemizuje s názorem, že...

uvádí výsledky výzkumu...

je pokusem o...

zaměřuje se na...

sleduje...

popisuje...

ukazuje...

rozebírá...

vyhodnocuje...

informuje o...

představuje pokus o...

vyslovuje názor, že...

dokládá a zdůrazňuje, že...

snaží se dokázat, že...

▶ Na začátku mohou stát i tyto **fráze**:

cílem / smyslem tohoto článku je...

***základním/ ústředním / hlavním / vlastním tématem
této práce je...***

v této práci se podává výsledek...

v této práci se zkoumá...

autor tohoto příspěvku sleduje...

autor navazuje na svůj dřívější pokus...

autorův příspěvek představuje srovnávací studii...

v tomto příspěvku autor pojednává o...

Závěr shrnutí

referát je zakončen tvrzením, že autor končí svůj článek typologickým shrnutím postojů k...

autor uzavírá svůj referát přesvědčením, že... výsledky, které jsem předložila, ukazují...

práce potvrzuje, že...

všechny tyto rozdíly ukazují na to, že tato oblast nabízí možnost dalšího výzkumu...

Jazykové jevy shrnutí

Zhuštěné vyjadřování:

vedlejší věty jsou nahrazeny nějakým výrazem

➤ povahy jmenné:

*Hrozí možnost **rychlého šíření** chřipkové epidemie.*

*Hrozí možnost, že se **rychle rozšíří** chřipková epidemie.*

➤ infinitivem:

*Doporučil mi **podat** odvolání.*

*Doporučil mi, **abych podal** odvolání.*

➤ přechodníkem:

*Poslechli ho, **pokládajíce** jeho radu za rozumnou.*

*Poslechli ho, **protože pokládali** jeho radu za rozumnou.*

-
- ▶ zásada je psát sice stručně, úsporně, ale jasně, srozumitelně, s ohledem na čtenáře
 - ▶ vyhýbat se zbytečnému opakování, opakování předejdeme užíváním zájmen:

*Název **Česká republika** je součástí nového loga státu. Na svých tiskovinách a dalších materiálech **jej** použijí státní úřady a příspěvkové organizace.*

- ▶ slova by se neměla zkracovat (výjimkou jsou ustálené zkratky, např. **VŠ, Čedok**)
- ▶ nevyjadřovat se obrazně, ozdobně a „květnatě“

*Poetičtí čeští ekonomové zjišťují, že je lze **potkati v lukách, rozkvetlých červenými čísly.***

-
- ▶ neužívat nadbytečná přídavná jména a příslovce (nejsou nutná pro základní informaci o textu)

*Poslanci **zbaběle** odcházeli, takže nakonec jich při hlasování o této klíčové otázce bylo přihlášeno jen 134.*

***Bohorovný** premiér Jiří Paroubek si začíná vyskakovat...*

- ▶ držet se jednoho a téhož termínu (nepoužívat ekvivalenty a synonyma pro určitý termín)

***Škola** je formou života společenství. Tato **státní** instituce...*

